

Beslutningsforslag nr. B 6. Fremsat den 8. oktober 1998 af Jette Gottlieb (EL) og Frank Aaen (EL)

Forslag til folketingsbeslutning om iværksættelse af reformer på arbejdsmarkedet

Folketinget pålægger regeringen at fremsætte lovforslag om følgende reformer på arbejdsmarkedet:

- Grundregistreringen af de ledige overføres til a-kasserne.
- Der skal sikres en bedre og mere kvalificeret indsats over for de ældre ledige uden at kappe deres line til arbejdsløshedskassen og dermed deres efterlønsrettigheder.
- Der skal indføres pligt til uddannelsesplanlægning på virksomhederne for at modvirke strukturledighed.
- Der skal sikres mere job- og uddannelsesrotation gennem minimumskrav til arbejdsgiverne.
- Der skal sikres bedre jobtræning. De perspektivløse puljejob, som fastholder folk i ledighed, skal afskaffes.
- Der skal sikres mere vejledning om job og uddannelse og tidligere indsats, men dagpengeperioden skal bevares for at hindre en eksplosiv social udstødning i tilfælde af fremtidige økonomiske kriser og masseafskedigelse.

Bemærkninger til forslaget

Det fremsatte forslag bygger på SiDs udspil »Arbejdsmarked 2000«, der lægger op til ændringer på arbejdsmarkedet, som står i modsætning til regeringens såkaldte arbejdsmarkedsreform, den tredje på 5 år, der skal behandles i Folketinget her i efteråret.

Regeringen lægger op til at fremrykke aktiveringspligten til at træde i kraft allerede efter et års ledighed og begrænse de lediges mulighed for at uddanne sig. Der lægges op til, at flere skal over i bistandssystemet. Det gælder også de 50-54-årige, der har svært ved at få job. Det er en reform, som afgørende bryder med det hidtidige princip om at tage hensyn til både den arbejdsløses og arbejdsmarkedets behov. Men allerede i dag går 40 pct. af de mennesker, som er kommet i aktivperioden, og venter på et tilbud, fordi hverken arbejdsformidling eller kommuner kan fremskaffe noget relevant. I stedet klientgøres folk og tvinges ud i »kend dig selv-kurser«.

Det fremsatte forslag tager i stedet udgangspunkt i de gode erfaringer, der findes rundt omkring, med at få arbejdsløse ud i rigtige job.

Regeringen kalder en gennemsnitlig arbejdsløshed på 5 pct. for fuld beskæftigelse. Men tallet dækker over store forskelle mellem brancher og landsdele. Samtidig lukker eller indskrænker store industrivirksomheder jævnlige. Derfor handler det først og fremmest om at føre en erhvervspolitik, der bruger opsvinget til at sikre ordinære job, også gerne i form af offentlig produktion.

Der skal satses langt mere på jobrotation. Det giver både uddannelse til de fastansatte og job til de ledige. Desværre bliver det brugt i stadig mindre grad. Arbejdsgiverne har svigtet deres ansvar. De skal motive-res, men også pålægges flere pligter. Fagbevægelsen skal inddrages mere, og meget af det administrative bøvvl skal fjernes. Og så skal muligheden for at kunne lave skraldemandsordninger genindføres.

Flaskehalsproblemer skyldes ofte, at arbejdsgiverne har forsømt at uddanne arbejdskraft i nedgangstider, hvor de har kunnet vælge og vrage mellem folk. Der skal indføres betalt frihed til uddannelse. Der skal arbejdes for, at der kommer en lovpligtig uddannel-

sesplanlægning på virksomhederne på samme måde, som der er indført arbejdspladsvurderinger i forhold til arbejdsmiljøet. Der bør lovsikres valg af uddannelsesrepræsentant i lighed med valg af sikkerhedsrepræsentant.

Alle medarbejdere skal have et retskrav på årligt at få uddannelse efter eget valg. Det er vigtigt, at uddannelsen ikke alene målrettes mod virksomheden. Den største tryghed i ansættelsen er trygheden ved at vide, at man kan få et andet job, hvis arbejdspladsen lukker.

Mennesker er ikke ens, og de bliver det heller ikke af at miste deres job. De fleste klarer selv at finde et job, hvis der er nogle. Men bliver man sat på gaden efter mange år på byens største arbejdsplads, har man ofte behov for særlig støtte og hjælp til at finde nye veje. Det kan være hurtig hjælp til uddannelse, det kan være at komme i praktik, det kan være hjælp til at finde nye netværk. Al erfaring viser, at giver man folk et tilbud, de kan sige nej til, så siger de langt oftere ja.

Muligheden for, at folk selv kan finde løsninger, skal gøres lettere. F.eks. skal positivlisten lempes således, at man også kan tage mellemlange uddannelser, f.eks. som sygeplejerske eller pædagog, som der er mangel på. Støtten til voksenlærlingeordningen skal videreføres.

Den særlige lave dagpengesats til unge under 25 år, som rammer socialt skævt mod de helt unge forsørgere, skal afskaffes.

Det er forslagsstillerens opfattelse, at også unge under 25 skal have ret til uddannelsesorlov efter 3 års medlemskab af en a-kasse. Det er en støtte til netop de unge, som ellers lettest opgiver at få en uddannelse.

Man skal stadig kunne starte på AMU-kurser eller efteruddannelse fra første dag, man er ledig. Det skal være muligt at ønske at fastholde et fag, man er uddannet til. Reglen om, at man skal søge arbejde uden for sit fag allerede efter 3 måneder, er for mekanisk og et stort ressourcespild. En bedre løsning er at give mulighed for efter- og videreuddannelse, der kan sikre job inden for samme eller tilgrænsende fag.

Forslagsstillerne tørster efter administrationsforenkling. Folk skal ikke flyttes rundt med forskellige

mærkater på ryggen (uddannelsesgodtgørelse, uddannelsesorlov etc.), men blive ved med at få deres penge fra a-kassen, uanset hvilken ordning de er i. Aktiveringsmidlerne skal ikke gå til forsørgelse, men til kurser, jobrotation og andre projekter. Sanktionssystemet skal lempes, så arbejdsløse opnår samme retssikkerhed som alle andre.

Puljejobbene skal afskaffes. Virkeligheden viser, at de holder folk fast i en evig aktiveringskarrusel uden perspektiv om rigtigt arbejde. At lønnen kun er dagpenge, er ikke sagligt begrundet, men politisk bestemt og en urimelig diskrimination. Fagbevægelsen bærer et stort ansvar for at have tilladt en tolkning af over-

enskomsterne, der tvinger folk til at arbejde 30-32 timer om ugen på dagpenge. Det samme gælder den kendsgerning, at mange offentlige institutioner har vænnet sig til at overleve den barberede bemanning ved at ansætte folk i diverse aktiveringsordninger.

Arbejdsformidlingen skal gøres mere effektiv ved at overlade mere anvisning til de faglige organisationer. Metal Fyn og Århus har med stor succes overtaget grundregistreringen af den arbejdsløse, som straks videresendes til AF, så man undgår dobbeltarbejde. I øjeblikket kan der gå fra 4 uger til 3 måneder, før AF har grundregistreret en nytilmeldt og reelt kan formidle arbejde.

Skriftlig fremsættelse

Jette Gottlieb (EL):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om iværksættelse af reformer på arbejdsmarkedet.

(Beslutningsforslag nr. B 6).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.